

بررسی تعهدات متصدی حمل و نقل دریایی در قراردادهای حمل و نقل دریایی

عبدالباسط اسلامی رمچاهی^۱، مهدی یوسفی صادق لو^{۲*}

^۱ کارشناسی ارشد حقوق خصوصی، واحد بین المللی کیش، دانشگاه آزاد اسلامی، کیش، ایران
^۲ استادیار و عضو هیات علمی دانشگاه پیام نور، ایران

چکیده

هدف تحقیق حاضر بررسی تعهدات متصدی حمل و نقل دریایی در قراردادهای حمل و نقل دریایی است. تحقیق حاضر توصیفی-تحلیلی است. یافته‌ها حاکی از آن است که در مقررات حقوق دریایی ایران، انتقال کالا از مبدا به بندر مقصد تعهد اصلی متصدی حمل در قراردادهای باربری است. وی باید خط سیری را دنبال کند که مورد توافق گرفته یا به طور عرفی از آن استفاده می‌شود. این تعهد از بند ۴ ماده ۵۵ قانون دریایی ایران قابل استنباط است. فرمانده حمل در قانون دریایی ایران موظف است بار را تحویل دهد. اما مشخص نشده که بار به چه کسی تحویل داده شود و کیفیت تحویل بار چگونه است و اگر امکان تحویل بار مهیا نباشد تکلیف چیست. تعهدات متصدی حمل و نقل دریایی عبارتند از: آماده سازی کشتی قابل دریانوردی؛ محاسبه صحیح در تهیه سوخت کافی برای کشتی؛ آماده سازی انبارها، سردخانه‌ها و دیگر قسمت‌های کشتی، صدور بارنامه دریایی با ذکر تمام مشخصات کامل بار؛ تهیه نقشه بارگیری، حمل و تخلیه محموله. تقصیر متصدی حمل و نقل در وقوع ضرر به عنوان فرض قانونی، مفروض و در نتیجه، مسؤولیت وی در جبران ضرر ثابت می‌باشد و برای اثبات عدم مسؤولیت، متصدی حمل و نقل باید معافیت خود را ثابت کند. هم چنین ماهیت حقوقی تعهد متصدی حمل و نقل مبنی بر سالم رساندن کالا بررسی شده و معلوم گردیده که در مقررات داخلی حقوق ایران، این تعهد از نوع تعهد به نتیجه است، حال آنکه در مقررات بین‌المللی کالا، تعهد مذکور تعهد به وسیله است.

واژه‌های کلیدی: متصدی، حمل و نقل، بارنامه دریایی، مسؤولیت

مطالعات علوم سیاسی، حقوق و فقه

دوره ۴، شماره ۱/۱، بهار ۱۳۹۷، صفحات ۲۴۴-۲۵۶